

Klima- og miljøplan 2030

Aukra kommune

Plandokument

Forord

Det er med stor stoltheit Aukra kommune kan legge fram ein lokal klima- og miljøplan som peiker fram mot 2030. Vår tids viktigaste utfordring er aktivt arbeid mot klimaendringane og konsekvensane av dei. Norge har sluttar seg til FN sine berekraftsmål. Korleis skal Aukra kommune gi eit aktivt bidrag inn i dette arbeidet? Måla i Aukra kommune sin klima- og miljøplan er knytt til satsingsområde frå kommuneplanen sin samfunnsdel, og den nye planen beskriv Aukra sine visjonar for 2030. Kor ynskjer vi å vere i 2030? Når vi kjem dit skal alle i Aukra kommune ta miljø- og klimavennlege val! Det vil krevja haldningsskapning. I tillegg legg vi også fleire visjonære mål for klimatilpassing, energibruk i kommunale bygg, miljøvenleg transport, forbruk og avfall og sist, men ikkje minst; naturforvaltning og biologisk mangfald.

Når vi då veit korleis vi ynskjer å ha det fram mot 2030 må vi gjere reda for korleis vi skal gjera det, og ikkje minst vise korleis vi skal omsette ord til handling. Dette vil du finne i handlingsdelen. Samla vil planen vise små og store grep som er viktige for eit meir berekraftig samfunn, og eit meir berekraftig Aukra. Slik skal vi ta vår del av ansvaret. Alle må gjere sitt for å møte dei store utfordringane samfunnet vårt står overfor.

Få kommunar har laga ein så god og gjennomarbeida klima- og miljøplan som Aukra kommune. Det er lagt ned eit stort arbeid i dette prosjektet, som vi trygt kan kalle eit kommunalt nybrotsarbeid. Alliereie i perioden med høyring har plana vekkja begeistring, og det er hyggeleg å sjå at dei offentlege høyringsinstansane og øvrige uttalar gjev arbeidet og planen positive tilbakemeldingar. Kommunedirektøren vil takke alle gode krefter som har jobba med planen for godt utført arbeid, og spesielt prosjektleiar Torill Einara Nerbøvik.

Når planen blir vedteken i kommunestyret gjeld det for Aukra kommune å bruke planen aktivt. Vi må greie å gå ein etappe kvart år. Slik skal vi nå måla innan 2030. Grunnlaget som er lagt i denne planen gir oss eit svært godt grunnlag for å lykkast. Så no er tida kommen til å omsette ord til handling!

Aukra 18.november 2021

Gerd Marit Langøy
Kommunedirektør

Innleiing

Klimaendringar er ein av vår tids største utfordringar. Dei fleste er einige om at vi ikkje kan fortsette som før, og at det vil krevje store endringar for å klare å nå FN sitt klimamål om å halde den globale temperaturstigninga godt under 2 °C.

Regjeringa har bestemt at FNs berekraftsmål skal vere det politiske hovudsporet for å ta tak i vår tid sin største nasjonale og globale utfordring. FNs berekraftsmål er ein felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, kjempe mot ulikskap og stoppe klimaendringane innan 2030. Oppdraget til kommunane blir å gi innhald til berekraftsmåla i eigen politikk gjennom god samfunns- og arealplanlegging. Aukra kommune ønskjer å vere ein aktiv deltakar og medspelar i arbeidet om å nå Norge sine mål i ein berekraftig klimapolitikk, og å vere ein pådrivar for at innbyggjarar, næringsdrivande og andre skal gjere miljøvenlege val.

Aukra kommune må ta sin del av ansvaret for å nå dei nasjonale utsleppskutta og miljømål elles, og kommunen må førebu seg på ei langsiktig omstilling til eit samfunn med låge utslepp. Staten har ikkje definert mål for kommunane, men i denne klima- og miljøplanen vil det bli fastsett mål som er ambisiøse, slik kommunane er forplikta til, i samsvar med Statleg planretningslinje om kommunal klima- og energiplanlegging. Aukra kommune sin klima- og miljøplan skal stake ut ein kurs for korleis kommunen skal kunne nærme seg dei nasjonale klima- og miljømåla og berekraftsmåla som Noreg har forplikta seg til.

Aukra kommune har i sin klimaplan satt som målsetning at Aukra kommune innan 2030 skal bidra til at dei nasjonale klimagassutsleppa i ikkje-kvotepliktig sektor vert redusert med 55% samanlikna med referanseåret 1990. Aukra kommune skal gjere sitt til at det nasjonale målet om null CO₂-utslepp innan 2050 blir nådd, både ved å redusere utsleppa og auke CO₂-opptaka. I global samanheng skal Aukra kommune fremje lågutsleppssamfunnet ved å

redusere forbruket og stille klimakrav til varer og tenester som kommunen kjøper.

Biologisk mangfald er livsgrunnlaget vårt, og ligg til grunn for økonomien vår og samfunnet vårt. Naturen i Aukra kommune skal forvaltas slik at planter og dyr som finst naturleg vert sikra i levedyktige bestandar. Variasjonen av naturtypar, landskap og kulturmiljø skal oppretthaldast. Ein langsiktig og fornuftig bruk skal bringe naturgodane vidare til framtidige generasjonar.

Klima- og miljøplanen tek føre seg satsingsområda frå kommuneplanen sin samfunnsdel: haldningsskapning, klimatilpassing, energibruk i kommunale bygg, miljøvennlig transport, forbruk og avfall, berekraftig naturforvalting og biologisk mangfald.

Klima- og miljøplanen inneholder 88 tiltak for å nå måla om reduksjon av klimafotavtrykket til Aukra kommune, og bevaring av natur- og biologisk mangfald. Tiltak og aktivitetar i denne planen skal vurderast årleg og nødvendige kostnadar innarbeidast i kommunen sitt budsjett-, handlings- og økonomiplan. Kommunestyret skal få seg førelagt årlege rapportar som viser måloppnåing og utviklinga innan kommunen sitt klima- og miljøarbeid.

Aukra kommune ønsker å vere eit godt førebilete i arbeidet om reduksjon av klimautsleppa og bevaring av naturmangfaldet, både som communal mynde, tenesteytar, tilretteleggjar, innkjøpar og eigar.

Mål og strategiar

Klima- og miljøplanen viser ambisjonsnivået for klimaarbeidet gjennom hovudmål som skildrar resultata vi ønsker å oppnå i samhandling med innbyggjarane, samfunnet og for organisasjon. Hovudmåla er overordna og tett knytt saman med FNs berekraftsmål, og dei nasjonale og regionale mål for klima- og miljøarbeid.

Dei største klimautsleppa i Aukra kommune er frå industri, olje og gass, og sjøfart. Delen her er så stor at dei andre utsleppa synast minimal, men også samanlikna med andre nærliggande

kommunar har Aukra kommune mindre utslepp innan jordbruk, vegtrafikk, avfall og avløp, og oppvarming. Totalt har klimagassutsleppa i 2009 verte redusert med 41,5% fram til 2019. Sidan 2016 og fram til 2019 har klimautsleppa verte redusert med 15,7%. Ser ein vekk tala frå sjøfart og industri, har dei andre utsleppa i Aukra kommune mellom 2009 og 2019 verte redusert med 15,8%, og alle jamna seg ut frå 2017-2019. Områda industri, sjøfart og landbruk har kommunen ingen eller liten innverknad på. I arbeidet med å definere kva områder som skal prioriterast, har Aukra kommune i klima- og miljøplanen fokusert mest på dei områda kor kommunen har moglegheit for å redusere utslepp. Det inneber ikkje at kommunen ikkje er opptatt av å redusere utslepp på andre område, men at dette må løysast gjennom å vere ein aktiv aktør når gjeld regionale og nasjonale tiltak.

I tillegg til å kutte utslepp så raskt som mogleg, må vi førebu oss på, og tilpasse oss klimaendringane. Kommunane har ei sentral rolle i dette arbeidet. Årsnedbøren i Møre og Romsdal er rekna å auke med 15 %, med størst auke på sommaren og minst for våren. For Aukra er det estimert ei havnivåendring til år 2100 frå 26-51 cm. FNs internasjonale naturpanel (IPBES) har uttalt at øydelegging av natur og tap av biologisk mangfold er ein av dei mest alvorlege truslane menneskeheita står ovanfor. Åra 2021–2030 er utpeikt som FNs tiår for restaurering av økosystem, for å snu utviklinga etter at fleire rapportar frå FNs naturpanel har vist ein alarmerande negativ utvikling av økosystem internasjonalt. Aukra kommune har som mål å vere eit klimatilpassa og trygt lokalsamfunn. God klima- og miljøplanlegging er eit godt verktøy og leiesnor mot dette målet.

Bevaring av natur og biologisk mangfold er viktig både på kort sikt og i eit generasjonsperspektiv. Biologisk mangfold er livsgrunnlaget vårt og ligg til grunn for økonomien vår og samfunnet vårt. Biologisk mangfold er viktig for pollinering, klimaregulering, flaumvern, jordfruktbarheit og produksjon av mat, drivstoff, fiberstoff og medisinlar. Naturtypar, landskap og kulturmiljø er viktig for å gi stader sær preg og det er viktig for folks trivsel. Element som opplevingsverdi, heilskap,

variasjon, unikskap og fråvær at tekniske inngrep er faktorar som har innverknad på desse verdiane.

Hovudmål - klima

Fylkesplanen seier at Møre og Romsdal skal redusere klimagassutsleppa slik at fylket er klimanøytralt i 2030, og bidra til 55 prosent kutt i ikkje-kvotepliktig sektor. Dette er i tråd med nasjonale og internasjonale forpliktingar. Aukra kommune sluttar seg til den regionale planen, og dei nasjonale og internasjonale einighetene, og sett seg følgjande klimamål:

Aukra kommune skal bidra til at det nasjonale målet om 55 prosent kutt av klimagassutslepp i ikkje-kvotepliktig sektor vert nådd innan 2030.

Aukra kommune skal gjere sitt til at det nasjonale målet om null CO₂-utslepp innan 2050 vert nådd, både ved å redusere utsleppa og auke CO₂-opptaka.

I global samanheng skal Aukra kommune fremme lågutsleppssamfunnet med å redusere forbruket og stille klimakrav til varer og tenester som kommunen kjøper.

Hovudmål - miljø

Fylkesplanen seier at Møre og Romsdal skal forvalte sjø- og landareala slik at vi hindrar unødvendige landskapsinngrep. Vi skal ha god tilstand på økosystema både på land og i vatn, stanse tap av naturtypar og artar, og bevare viktige landskap og kulturmiljø. Aukra kommune sluttar seg til dei regionale måla, og sett seg følgjande miljømål:

Naturen i Aukra kommune skal forvaltas slik at planter og dyr som finst naturleg vert sikra i levedyktige bestandar.

Variasjonen av naturtypar, landskap og kulturmiljø skal oppretthaldast.

Ein langsiglig og fornuftig bruk skal bringe naturgodane vidare til framtidige generasjonar.

Overordna mål og strategiar

For å oppnå hovudmåla er det formulert overordna mål, strategiar og tiltak. Dei overordna måla (*slik vil vi ha det*) for Aukra 2030 er knytt til satsingsområda frå samfunnsdelen: **Haldningsskapning** - **Klimatilpassing** - **Miljøvennleg transport** - **Energibruken i kommunale bygg** - **Forbruk og avfall** - **Berekraftig naturforvalting og biologisk mangfold**. Til dei overordna måla er tilhøyrande strategimål – *slik gjer vi det*.

Slik vil vi ha det:

Haldningsskapning

I 2030 tar alle i Aukra kommune miljø- og klimavennlege val

Slik gjer vi det:

- Satse på klimaopplæring i barnehage og skule
- Legge til rette for at god og tydeleg klima- og miljøinformasjon er lett tilgjengeleg
- Drive rettleiling, vere pådrivar og utvikle samarbeidsarena
- Vere eit godt førebilete
- Tilby gode og brukarvennlege klimaløysingar
- Støtte opp om kampanjar og aksjonar som sett søkelys på miljø og klima

Klimatilpassing

I 2030 er Aukra kommune eit klimatilpassa og trygt lokalsamfunn

- Auke kunnskapsnivået for farar knytt til klimaendringar
- Bidra til utvikling av klimasmarte løysingar
- Legge vekt på samfunnstryggleik, beredskap og klimatilpassingstiltak i all fysisk planlegging og tilrettelegging
- Utarbeide gode rutinar for informasjon og varsling

Energibruk i kommunale bygg

I 2030 har Aukra kommune redusert energibruken i alle kommunale bygg og brukar fornybare energikjelder og utsleppsfree energi

- Skaffe oversikt over energikjelder og forbruksmønster i alle kommunale bygg
- Innføre energileiing i kommunen
- Følgje opp Enøk-tiltak i kommunale bygg
- Gå over til klimavennlege energiløysingar og auke bruk av fornybare energikjelder i alle bygg i kommunalt eige
- Sette strenge miljøstandardar for kommunale nybygg

Miljøvennleg transport

I 2030 reiser Aukrainnbyggjarane med miljøvennleg transport

- Klimavennleg arealplanlegging og tettstadsutvikling
- Stimulere til bruk av kollektivtransport, gange og sykkel
- Legge til rette for el- og hybridbilar, biogass- og hydrogenbilar
- Fase ut fossilt drivstoff i eigen bil- og maskinpark

Forbruk og avfall

I 2030 har alle i Aukra kommune redusert mengda avfall, og auka graden av gjenbruk og gjenvinning

- Satse på haldningsskapning og god opplæring i skular og barnehagar
- Legge til rette for ein høgare grad av kjeldesortering og ein god kvalitet på sorteringa
- Arbeide for at ein større mengd avfall frå hushaldningar, næringslivet og kommunale verksemder kan materialgjenvinnast
- Legge til rette for gjenbruk og deling, og eit meir klimavennleg forbruk
- Redusere matsvinnet og auke bruken av lokale matvarer ved kommunale verksemder
- Redusere plastavfall i kommunale verksemder
- Bygge kompetanse og innføre rutinar for å etterspørje klimaløysingar og redusere klimafotavtrykket frå kommunale anskaffingar
- Sikre gode ordningar knytt til renovasjonstenesta når gjeld avhenting og handtering av alle typar avfall

Naturforvaltning og biologisk mangfold

I 2030 har Aukra kommune eit rikt natur- og kulturlandskap

- Auke kompetanse om berekraftig naturforvaltning
- Stimulere til berekraftig næringsutvikling og miljøtiltak innan jord-, skog- og havbruk
- Arbeide for berekraftig arealforvaltning av sjø og land
- Motvirke attgroing av kulturlandskap, og utrydde framande artar i offentlege parkar og anlegg
- Sikre eit godt vassmiljø
- Sikre eit rikt biologisk mangfold
- Sikre tilgang til friluftsområde og legge til rette for oppleveling, rekreasjon og læring i naturen

I 2030 tar alle i Aukra kommune miljø- og klimavennlege val

Levemåten i dagens samfunn er ikkje berekraftig og krev omstilling i ein meir miljø- og klimavennleg retning. Å endre måten vi lever på til eit meir berekraftig nivå er ein kjempeutfordring som vi må løyse saman. Kommunen skal redusere eigne utslepp, og samtidig involvere og skape engasjement for at inn-byggjarar og næringslivet kuttar sine utslepp. Kommunen sine tenester skal bidra til haldningsskapande arbeid. Det skal til rette leggast spesielt for dette i tenester for barn og unge.

Viktigast for å få til endring, er at folk har lyst til det. Ein sentral del av kommunen sitt arbeid er å auke bevisstheita om at «alle kan gjere litt», og litt er betre enn ingenting. Mobilisering av heile Aukrasamfunnet er nødvendig for å oppnå klima- og miljømåla. *Medborgarskap* som omgrep blir brukt når innbyggjarane deltek aktivt i samfunnsutviklinga, engasjerer seg og bidreg til å finne løysingar på samfunnsutfordringar. *Samskaping* inneber å snu tankegangen i offentleg sektor frå å løyse problema for innbyggjarane til å skape dei beste løysingane saman. Gjennom satsing på *medborgarskap* og *samskaping* kan kommunen invitere næringslivet, frivilligheita og innbyggjarane inn på kommunen sine formelle arenaar.

Aukra kommune må gå føre som eit kvalifisert og kompetent førebilete for å vere ein truverdig aktiv medspelar og pådrivar for at innbyggjarar, næringsdrivande og andre skal gjere miljøvennlege val. Det må også vere praktisk mogleg for folk å kunne gjøre endringar. Skal ein sykle meir, må ein ha trygge stadar å sykla, skal ein kjeldesortere, må ordningane ligge til rette for det og skal ein handle klimavennleg, må ein ha moglegheiten til det.

Aukra kommune skal...

- legge til rette for at skolar og barnehagar gir relevant og konkret opplæring som bidrar til at barn og skoleelevar får kunnskap om naturverdiar og om korleis lokalsamfunnet kan bli meir berekraftig.
- styrke den interne klima- og miljøopplæringa. Klimaopplæring i skolar og barnehage krev kunnsapsrike lærarar og barnehagetilsette.
- legge til rette for at det er praktisk mogleg for folk å kunne gjøre endringar.
- vere ein truverdig og aktiv medspelar, og pådrivar for at innbyggjarar, næringsdrivande og andre skal gjere miljøvennlege val.
- styrke innsatsen innan miljø- og klimakommunikasjon ved at det blir utarbeidd ein heilskapleg kommunikasjonsstrategi.
- utforme interne retningslinjer i kommunen med konkrete klima- og miljømål.
- prioritere grøne og innovative anskaffingar.
- stille strenge krav til anskaffingar for å bidra til utvikling av miljøvennlege løysingar og styrke etterspurnad og marknad for miljøvennlege produkt og tenester.
- vidareføre initiativet om ein klima- og miljøpris.

I 2030 er Aukra kommune eit klimatilpassa og trygt lokalsamfunn

Klimatilpassing handlar om å ta omsyn til klima i dag og i framtida. Arbeidet med klimatilpassing skal bidra til å unngå eller minske risiko, sårbarheit og ulemper, og dra nytte av eventuelle fordelar som følge av endringar i klimaet. Kommunane har ei sentral rolle i dette arbeidet. Offentlege verksemder har plikt til å redusere skadeleg miljøpåverknad og fremme klimavennlege løysingar.

Alle i samfunnet har eit ansvar for klimatilpassing; den enkelte, hushaldningar, private føretak og myndigheter. Interesseorganisasjonar og frivillige organisasjonar har også viktige roller å spele i arbeidet med klimatilpassing. Aukra kommune har som mål å vere eit klimatilpassa og trygt lokalsamfunn. God klima- og miljøplanlegging er eit godt verktøy og leiesnor mot dette målet.

Dagens risikobilde gjer førebygging stadig viktigare. Vi må førebu oss på konsekvensane av klimaendringar, globalisering, digitalisering og ei forverra tryggingspolitisk situasjon. Ved å arbeide for å førebygge uønskte hendingar betrar vi vår evne til å verne viktige verdiar og auke motstandsdyktigheita til samfunnet. Målretta beredskapsarbeid kan hjelpe oss å skape eit robust samfunn der vi kan førebygge ulike typar alvorlege kriser i samfunnet, og gjere oss betre i stand til å handtere dei når dei er eit faktum. Det er viktig med god informasjon, gode analysar, gode avgjerdsprosessar og riktige incentiv for å få ei god handtering av klimarisiko, både i privat og offentleg sektor.

Aukra kommune skal...

- tilpasse seg til klimaendringar ved å skaffe kunnskap, både om dagens klima, korleis klimaet vil endre seg framover og korleis dette påverkar samfunnet.
- vere med på å utvikle kompetanse når det gjeld konkrete klimasmarte løysningar og meir avansert måleutstyr.
- gjennomføre jamlege risiko- og sårbarheitsanalysar for å avdekke hendingar og områder som er spesielt utsatt.
- ha ein oppdatert overordna beredskapsplan med varslingsrutinar ved uønskte hendingar knytt til klimasituasjon og utfordringsbilete.
- ha ein kompetent beredskapsorganisasjon med samhandlingssevne med både private, frivillige og offentlege aktørar og ha gode rutinar for informasjon og varsling i forkant av hendingar og kriser.
- planlegge godt og bruke areala våre smart ved å utforme ein flaum- og overvasstrategi, som både tar lokale omsyn samtidig som den ser på heile kommunen.
- i arealplanlegging og utbyggingsprosjekt ta særlege omsyn til naturlege bufferar og korridorar.
- ha klimatilpassing som ein vesentleg faktor for planlegging av VA-området i framtida.

I 2030 har Aukra kommune redusert energibruken i alle kommunale bygg og brukar fornybare energikjelder og utsleppsfree energi

Kommunen har ei rolle som miljøpåverkar gjennom eige eksempel, haldningsskapande arbeid og ved å støtte private initiativ. Kommunen sine eigne verksemder er omfattande og av stor betydning for å nå miljø- og klimamål. Gjennom eigen drift og utvikling kan kommunen påverke belastingsgrad på miljøet.

Kommunen vil bidra til miljøvennleg samfunnsutvikling og vere eit førebilete i Aukra når det gjeld drift og forvaltning av eigne bygg. Aukra kommune vil gjennom eigen drift og utvikling i minst mogleg grad belaste miljøet. Kommunen er eigar av ein stor bygningsmasse. I 2020 brukte Aukra kommune cirka 4,5 millionar kroner til energibruk i kommunale bygg. Ambisiøse klimamål og mål om redusert energibruk i egne bygg, vil også kunne gi positive effektar som reduserte driftsutgifter.

Målet er at gjennomsnittleg energiforbruk per kvadratmeter frå kommunal eigedomsmasse skal vere 10 prosent lågare innan 2025 og 30 prosent lågare innan 2030, samanlikna med 2016.

Rekneskapen viser at Aukra kommune har redusert straumforbruket sitt med 4,8% sidan 2016, sjølv om nye bygg har komme til og gamle framleis står. For at Aukra kommune skal nå måla om vidare reduksjon av energibruk må kommunen lage oversikt over formålsfordelt energibruk i kommunale bygg. Dette vil synleggjer kor det er mogleg å gjere vidare energieffektiviserande tiltak og identifisere alternative energikjelder for å redusere energibruken og verknaden på klima og miljø.

Aukra kommune skal...

- skaffe oversikt over energikjelder og forbruksmønster ved alle kommunalt eigde bygg kommunen, og arbeide for klimavennlege energiløysingar.
- redusere energibruken i alle kommunale bygg med 30 prosent innan 2030.
- tenke berekraftig og framtidsretta, og stille strenge krav om energivennlege produkt og tenester i alle offentlege anskaffingsavtalar knytt til kommunale bygg.
- ha fokus på fornybare energikjelder kommunalt eigde bygg.
- satse på energileiing.
- arbeide med energiøkonomiserande tiltak både i planlegginga av nybygg og drift av eldre bygningsmasse ved god energileiing og stadig fokus på forbetring.

I 2030 reiser Aukra innbyggjarane med miljøvennleg transport

Dei seinare åra har Aukra kommune bygd gang- og sykkelvegar med veglys langs fylkes- og kommunevegar. Arealplanlegginga i kommunen skal halde fram å minimere behovet for transport og legge til rette for at vekst i persontrafikken skjer med kollektivtrafikk, sykkel og gonge. Dette har vore ei bevisst satsing med omsyn til trafikk-tryggleik, tilrettelegging for fotgengarar og syklande og for å redusere bilbruk.

Øya Gossen utgjer størstedelen av landarealet i Aukra kommune. Fergesambandet Aukra-Hollingsholm styrast av fylkeskommunen, og ei omlegging til el-ferger har som mål å vere meir klimagunstig. Omlegginga er mykje godt ferdig, og vil mest truleg gjere seg synleg i dei nærmaste åra sine klimagassutsleppsoversikter. Buss og kollektivtransport styrast i stor grad også av fylkeskommunen. Sjølv om kommunen ikkje har direkte ansvar for kollektivtrafikken, kan vi saman med andre kommunar påverke fylkeskommunen for å betre tilbodet.

Aukra kommune ønsker å knyte Gossen til fastlandet gjennom «Kjerringsundsambandet» som er ein tilleggstrase til ny E39 gjennom fylket, «Møreaksen» (frå Tangen på Gossen til Sundsbøen på Oterøya). Trafikkmengda på dagens ferjesamband mellom Hollingsholmen og Aukra er på ca. 1120 køyretøy pr. døgn. Erfaringsvis blir det ei vesentleg trafikkauke som følge av ferjeavløysingsprosjekt. Målet er alle nyttar klimavennleg transport i 2030, og Aukra kommune vil støtte opp om dette ved klimavennleg arealplanlegging, tilrettelegging for fossilfri ferdsel og ved å vere eit godt førebilete.

Aukra kommune skal...

- innarbeide i alle utbyggingsplanar ein vurdering av konsekvensar for miljø og klima.
- gjennom arealplanlegginga har fokus på korte avstandar mellom bustadområde, særskilt med tanke på bustadar for eldre og menneske med nedsett funksjonsevne, og handels-, service- og tenestetilbod.
- samarbeide med privat næringsliv og offentlege aktørar slik at kommunen er godt tilrettelagt for andre transportmidlar enn privatbil, særleg kollektivtransport.
- arbeide aktivt med å legge til rette for gode lademogleheteier.
- arbeide for fleire løysingar for fossilfri transport.
- ved alle nyinnkjøp av kommunale tenestebilar ha krav om låg- eller nullutslepp.

I 2030 har alle i Aukra kommune redusert mengda avfall, og auke graden av gjenbruk og gjenvinning

Det er eit nasjonalt mål at 80 prosent av avfallet skal sikrast god ressursutnytting gjennom materialgjenvinning og energiutnytting. Av nasjonalt prioriterte områder for avfallsreduksjon er førebygging av elektrisk og elektronisk avfall, tekstilavfall og bygg- og anleggsavfall, og særleg matsvinn og emballasjeavfall. Verkemiddel som flyttar forbruket over til auka deling, utleige, ombruk og reparasjonar av produkt, framfor nykjøp, kan redusere avfallsmengd.

På fem år har mengda hushaldningsavfall i Aukra kommune auka med 63,4 kg, men synet på avfall er i endring. Tidlegare var avfall i stor grad ei byrde, ein uønskt kostnad eller eit problem. I dag er avfall i større grad vurdert som ein ressurs. I Norge, og i mange andre land, vert ein stadig større del av avfallet gjenvinnt, anten ved materialgjenvinning eller som energiutnytting. Det viktigaste arbeidet innan avfallsområdet er å redusere avfallsmengde som oppstår. Deretter må produkt som framleis har ei levetid brukast om att, og avfall som kan materialgjenvinnt må bringast inn i kretsløpet for ny produksjon og verdiskaping. Det er behov for nye strategiar og tiltak for å auke ressurseffektiviteten i samfunnet, og for å redusere utslepp av miljø- og helsekadelege stoff.

Aukra kommunestyre vedtok 04.02.2021 i samband med Strategi offentlege innkjøp 2021-2024 at kommunen ved offentlege innkjøp skal det ta omsyn til sirkulær økonomi og livsløpet til varar som kjøpast inn. Innkjøpte produkt må så langt det går vere moglege å resirkulere, bygg må planleggast for å stå i lang tid, og byggemateriale i framtidige nybygg bør og vere moglege å resirkulere framfor at ting ender opp brent og deponert. Kommunen skal utarbeide retningslinjer som gir dette vedtaket utfyllande innhald og rutinebeskriving.

Aukra kommune skal...

- arbeide for eit samspel mellom nasjonale rammevilkår, kommunale vedtak og RIR sitt arbeid for å nå lokale mål om avfallsreduksjon.
- utarbeide retningslinjer som gir kommunestyrevedtaket av 04.02.2021 utfyllande innhald og rutinebeskriving.
- arbeide for ei generell kunnskapsheving om mat; riktig oppbevaring, varigheitsmerking og om gjenvinnt av restar for å redusere matsvinnet.
- ved alle mat- og drikkeanskaffingar stille krav som førebyggjer og reduserer matsvinn.
- i større grad bruke lokalproduserte matvarer i kommunal matservering.
- samarbeide med lokale verksemder, bønder og frivillige lag og organisasjonar om sal og produksjon av lokalmat.
- slutte å bruke unødvendige eingangsartiklar av plast i sin verksemd.
- ta større ansvar for plast og avfall på avveie gjennom organisering av til dømes ryddeaksjonar saman med skolar, barnehagar, lag og foreiningar, lokalt næringsliv og aktørar.
- følge opp ansvar og tiltak knytt til handtering av landbruksplast i kommunen.
- fremme tilbod til skolar, SFO og barnehagar om ulike klima- og miljøprosjekt i tråd med lære- og rammeplanen i skulen og barnehagen med særleg fokus på berekraftig matutnytting og kreativt ombruk.

I 2030 har Aukra kommune eit rikt natur- og kulturlandskap

Aukra kommune har både sjeldne og truga artar. Her finst mange verdifulle områder med stort mangfald som i tida framover vil bli utsett for sterkt utbyggingspress, fysiske inngrep (gravearbeid, hogst og slitasje), samt andre trugslar som til dømes spreiing av framande artar.

Dei siste tiåra har naturmangfald på jorda blitt kraftig redusert. Dei fem store drivkreftene er øydelegging, oppsplitting og forringing av artane sine leveområde, overdriven jakt/fangst, framande og invaderande artar, forureining og klimaendringar. Ei utvikling som tilfredsstiller dagens behov utan å øydelegge for framtidige generasjonar sine moglegheiter, er eit viktig utgangspunkt for all planlegging. Berekraftig arealbruk vil vere særskilt viktig. Spreiing av informasjon og rettleiing vere ein viktig del av arbeidet med å ivareta natur- og biologisk mangfald på sikt. Natur- og friluftsopplevelingar gjer Aukra attraktivt.

Aukra kommune vernar om naturmangfaldet og bidrar til gode leveområde for stadeigne artar. Aukra kommune støttar opp om lokal og trygg matproduksjon og varierte landbruksområde som tek vare på omsynet til biologisk mangfald, kulturhistorie og rekreasjon. Framtidige utbyggings- og fortettingsprosjekt skal bidra til naturmangfald, sikring av nærekreationsareal, og trygge ferdselsårer og samband.

Aukra kommune skal...

- styrke innsatsen innan intern naturforvalnings- og miljøopplæring, og at det blir utforma ein heilskapleg strategi for dette arbeidet.
- tilby god informasjon til innbyggjarar og private utbyggjarar om korleis dei bidrar til eit rikt naturmangfald.
- ta omsyn til verdifullt naturmangfald, kvalitet og samanheng, samt sikre viktige jordbruksareal og naturtypar/-miljø i all planlegging.

- innarbeide ein vurdering av konsekvensar for miljø og klima i saker kommune-direktøren legg fram til politisk behandling.
- informere og tilby god rettleiing til gardbrukarane, og vere ein pådrivar for at tilskotsordningar vert brukt for å halde ved like eit berekraftig landbruk.
- opprette eit stimuleringstilskot til skogforvaltning, for å støtte opp om klima- og miljøtiltak.
- samarbeide med andre instansar om å oppnå dei økologisk miljømåla for minst 95% av vassførekostane innan 2027.
- saman med Hustadvika kommune utforme ein interkommunal sjøområdeplan med fokus på klima og miljøutfordringar.
- styrke fokus på karbonbinding i skog og jord.
- verne om naturområde i sjø og på land.
- intensivere arbeidet knytt til å kartlegge og nedkjempe framande arter.
- gjennom revidering av kulturmiljøplana sette særleg fokus på attgroingsproblematikken, og knytte konkrete prosjekt til utsette fornminne.
- føre tilsyn og kontrollere alle avløpsutslepp innan kommunen.
- vere ein aktiv samarbeidsaktør i forvaltning av sine naturvernområde.
- ha oversikt over viktige viltområder, og unngå tiltak som reduserer næringsgrunnlaget eller forstyrrar desse artane, samt forvalte bestanden slik at konfliktforhald vert redusert.
- utvikle sine parkar og friområde slik at dei bidrar til eit rikt naturmangfald.
- halde fram arbeidet med å kartlegge og verdsette friluftsområde og ta ansvar for oppdatering av temakart.
- støtte opp om barnehagane og skolane sine prosjekt for friluftliv gjennom kreative samarbeid, rettleiing og insentiv.

